

Hier wordt gewerkt aan natuur!

De Vlinderstichting probeert letterlijk ruimte te maken voor vlinders en libellen in het Nederlandse landschap. Hiervoor gaan we in gesprek met de overheid en gebiedsbeheerders en geven we advies over uit te voeren werkzaamheden. Regelmatig zet De Vlinderstichting, samen met de gebiedsbeheerders, ook zelf de schop in de grond. In Friesland bijvoorbeeld, worden, om de verlanding van het veengebied tegen te gaan, nieuwe watergangen (petgaten) gegraven. Deze petgaten bieden plaats aan krabben-scheer, waar vervolgens de bedreigde groene glazenmaker en de zwarte stern van profiteren.

Natuurbescherming wordt vaak niet geassocieerd met grote werkzaamheden en graafmachines. Toch is groot onderhoud, of het creëren van nieuwe natuur zoals watergangen of geplagde heide, soms nodig om soorten meer kans te geven. Enige uitleg bij deze werkzaamheden, aan bewoners en passanten, vinden we wel op zijn plaats. Daarom is er in Friesland een groot bord geplaatst, dat aangeeft wat de grote graafmachines hier komen doen: natuur maken!

Giften

Jaarlijks vindt in en rond Wageningen een estafetterace plaats: de Veluweloop. Net als vorig jaar is ook dit jaar weer de mogelijkheid aan teams geboden om de borg van lopers-hesjes te doneren aan een goed doel. Dit jaar was dat De Vlinderstichting. Samen met de actie van Run-2-day (€ 2,50 per verkocht t-shirt) is in totaal € 360

euro opgehaald. Dat geld zal worden besteed aan het project 'Kansen voor beeklibellen op de Veluwe'.

Adviesbureau Sticht en Gelre verblijdde ons met een gift van € 500,- en de heer J.J.V. te N. schonk ons € 400,-.

Alle gulle gevers hartelijk bedankt!

Eco Tourist Services

vogel- en natuurreizen

Vlinderreizen 2008: Bulgarije en Turkije

Reisbrochure:
www.ecotouristservices.nl
Tel: 0521-383519
Lid SGR

Inventarisatieatlas

De Stichting VeldOnderzoek Flora en Fauna (VOFF), waarbij De Vlinderstichting is aangesloten, en Vogelbescherming Nederland hebben een geheel vernieuwde Topografische Inventarisatie-atlas uitgebracht. Deze is beschikbaar voor de 15.000 actieve vrijwilligers die de flora en fauna van Nederland in kaart brengen. Ook alle actieve Vlinderstichting-waarnemers ontvangen per post een nieuwe atlas. De atlas kwam tot stand dankzij bijdragen van VSBfonds, het Prins Bernhard Cultuurfonds, stichting Bettie Wiegmanfonds en het ministerie van LNV.

ETS Vlinderreizen 2008

Eco Tourist Services is een kleine reisorganisatie, gespecialiseerd in vogel- en natuurreizen

voor echte natuurliefhebbers. In 2008 staan twee vlinderreizen op het programma: Turkije (26 mei t/m 3 juni) en Bulgarije (1 t/m 9 juli). De reizen zijn volledig verzorgd en worden begeleid door ervaren Nederlandse vlinderaars, waaronder medewerkers van De Vlinderstichting. Meer informatie vindt u op www.ecotouristservices.nl of bel 0521-383519 voor de (nieuwe) reisbrochure.

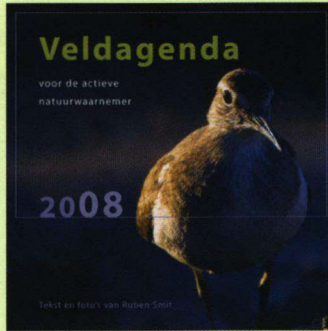
Farm Lator: vlinders met oog voor de omgeving

Excursieboerderij Farm Lator organiseert natuurvakanties in Hongarije. De gastheer van Farm Lator is een Nederlandse oecoloog en ex-medewerker van De Vlinderstichting met een brede en actuele kennis van de vlinders, vogels en planten in de regio. Het noordoosten van

Hongarije is een ongerepte streek. Hoewel er van toerisme nog maar weinig is te merken, staan topnatuurgebieden als het Bükk-gebergte en de beroemde Hortobagy-steppe wel in een toenemende belangstelling van vlindersaars en vogelaars uit west-Europa. En niet zonder reden. Op het erf van Farm Lator bijvoorbeeld, gelegen op de grens van Nationaal Park Bükk, vliegen maar liefst bijna 500 macro-lepidoptera. Daarvan zijn ca. 60 soorten dagvlinders en de rest nachtvlinders. In de mottenval zitten 's ochtends soms wel 5 soorten pijlstaarten!

Farm Lator heeft authenticiteit en respect voor natuur en lokale bevolking hoog in het vaandel. Tijdens het verblijf worden de gasten als het ware ingebed in de landelijke en natuurlijke omgeving. Zij overnachten in gerestaureerde boerderijen of op een mooi en natuurlijk gelegen camping. Er wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de diensten van de lokale bevolking. Bovendien komt een deel van uw uitgaven ten goede aan lokale natuurbeschermingsprojecten.

Meer informatie, tel.: 0036 49 336133 of bekijk www.farmlator.hu. Zie ook de artikelen in Vlinders 2/2007 en 2/2000.

Veldagenda 2008 voor de actieve natuurwaarnemer

Ook voor 2008 brengen de KNNV Uitgeverij en de VOFF weer de Veldagenda voor actieve waarnemers uit.

De Veldagenda 2008 is vierkant, heeft een smaakvolle opmaak en bevat schitterende foto's.

Elke week ziet u een dier, plant of landschap met een schoonheid die u wellicht niet van de Nederlandse natuur kent. De sfeerteksten van Ruben Smit nemen u mee in deze betoverende wereld en in het betreffende seizoen. Inspirerend, praktisch en mooi!

Niet voor niets werd Ruben Smit in 2005 'BBC Wildlife Photographer of the Year', in de categorie Diergedrag.

De agenda bevat aankondigingen van allerlei natuuractiviteiten voor jong en oud, zoals lezingen en landelijke natuurdagen. Ook krijgt de lezer informa-

tie over de maancyclus, zonsopkomst en -ondergang en wat wanneer zingt, vliegt en bloeit. Voor mensen die zelf graag fotograferen, geeft Smit ook nog eens talloze nuttige fototips. Wanneer u voor vlinders het beste op pad kunt gaan bijvoorbeeld, maar ook hoe een groothoeklens een bijzonder macro-effect kan opleveren. De prachtige uitvoering en al deze handige feitjes en weetjes zorgen ervoor dat de Veldagenda ook ná 2008 de moeite van het bewaren waard is.

De agenda is verkrijgbaar bij de boekhandel, De Vlinderstichting en de KNNV Uitgeverij.

Uitgever: KNNV Uitgeverij in samenwerking met IVN en VOFF
Uitvoering: 120 blz, 18 x 18 cm, ringband, slappe kaft, voor- en achterflap, full colour met 53 bijzondere natuurfoto's
ISBN: 978 90 5011 248 2
Prijs: € 12,95
Bestelnummer 0102

U kunt de agenda bestellen bij De Vlinderstichting door het overmaken van € 12,95 per agenda op postbanknr. 513.44.25 o.v.v. bestelnummer, aantal en adresgegevens.

Medewerkers van De Vlinderstichting verzorgen regelmatig lezingen voor uiteenlopende doelgroepen. De inhoud van de lezingen wordt in overleg vastgesteld.

De kosten van een lezing bedragen overdag € 72,- per uur, waarbij ook voor de reistijd het uurtarief in rekening wordt gebracht; 's avonds betaalt u € 90,- per lezing. Daarnaast betaalt u een reiskostenvergoeding van € 0,33 per kilometer. Wilt u een medewerker van De Vlinderstichting voor uw organisatie een lezing laten houden, neem dan contact op met info @vlinderstichting.nl, tel. 0317-467346.

De volgende lezing staat gepland:

Vlinders in de woonomgeving

Kars Veling
15 november, 20.00 uur
Desmond Tutuschool,
Molenstraat 8, Soest
Toegang gratis

<advertenties>

vlindernetten
insectenboeken
microscopie
natuuronderzoek

Entomologie-speciaalzaak VERMANDEL
Poorterslaan 118 - 4561 ZN Hulst
tel. 0114-370378 fax. 0114-370381
info@vermandel.com
www.vermandel.com

© Bernard Franssen

Het hele jaar door

- Vlinders
- Lieveheersbeestjes
- Libelles

Rondom uw huis, met jarenlange kleurgarantie.

Ook via de vlinderwinkel verkrijgbaar

tel. 077-476 8609
THE DUTCH BUTTERFLY MAN
www.butterflyman.nl

Ruttenkampstraat 14 - 5954 GA Beesel
A0204

Een opmerkelijke ontmoeting

De Vlinderstichting is niet zo gecharmeerd van het vangen en opprikken van vlinders. Vijftig jaar geleden was dat echter nog de normaalste zaak van de wereld, zoals u hieronder kunt lezen.

Het zal zo'n dikke vijftig jaar geleden zijn, dat er een lijvig artikel verscheen in het geïllustreerde weekblad Panorama over een mijnheer in Hilversum, die zijn hele leven in dienst had gesteld van het bestuderen en verzamelen van vlinders. Caron was zijn naam.

Juist te dien tijde had ik er een gewoonte van gemaakt om met mijn zevenjarig zoontje de zondagmiddag te benutten met het zoeken naar rupsen op de wilgenbomen langs de oevers van de rivier de Noord (gemeente Ridderkerk). Meestal met succes, want een halve eeuw geleden waren er nog volop rupsen van onder andere populierenpijlstaart, avondpauwoog, hermelijnvlinder en andere soorten te vinden. "Papa, kijk nou eens", riep op zeker moment zoontje Arie. "Deze hebben we nog nooit gezien!" Inderdaad, hij had een flinke groene rups gevonden met gele kop, zilverachtig vel en een zwarte streep van 'kop tot kont' over zijn rug. Dat was even een vondst.

Speurtocht

Thuisgekomen ijverig in ons vlinderboekje gezocht om het beest te determineren, maar tevergeefs. Hij stond er niet in. Wat nu? Ik was er bijna van overtuigd geraakt, dat ik de vlinder vondst van de eeuw had gedaan en toog derhalve naar de stadsbibliotheek in Rotterdam om aldaar in de niet meer verkrijgbare vlinderbijbel 'Onze

Vlinders' van D. ter Haar te speuren naar onze reuze-ontdekking. Weer tevergeefs. Ook Ter Haar bood geen uitkomst. Het laatste redmiddel schoot me te binnen... Caron. Als iemand in Nederland het moest weten was hij het wel. Via de redactie van Panorama kreeg ik zijn adres te pakken en in een lange brief, waarin ik niet naliet om hem te complimenteren met zijn vlinderverzameling, beschreef ik de uitzonderlijke rups met het verzoek om mij – indien mogelijk – de oplossing te bieden voor het wereldwonder. Reeds na enkele dagen kwam er antwoord uit Hilversum met de volgende strekking: 'Beste mijnheer, ik was bijzonder ingenomen met uw brief want het was nagenoeg de enige reactie die ik op het artikel in Panorama had gekregen en de rups, die u gevangen heeft, is geen rups!'

Weg was de illusie van den wereldvondst. Het was slechts, aldus de heer Caron, de rups van een soort bladwesp.

Een huis vol vlinders

De brief van de heer Caron bevatte tevens een uitnodiging om zijn collectie te komen bekijken. Dat was aan geen dovemansoren geschreven. Wij maken onmiddellijk telefonisch een afspraak. Arie was de koning te rijk want hij mocht mee. Het werd een bijzondere belevenis. Dit was niet normaal meer. Het gehele riantehuis bleek één groot vlindermuseum te zijn. Alle wanden waren betimmerd met uitschuifbare vlinderkistjes, die zorgvuldig geprepareerde opgezette vlinders bevatten uit alle delen van Europa. Duizenden vlinders van de meest uiteenlopende soorten in keurige rijen geëta-leerd. In rijen van dezelfde vlinder, want, zo betoogde de heer

Caron, van elke vlindersoort moet je er minstens tien onder of naast elkaar plaatsen om duidelijk de verschillen in vleugeltekening – aberraties noemde hij dat – vast te kunnen stellen. Op een lange tafel in het midden van de kamer lagen tientallen vlinderplankjes met opgezette vlinders, die na volledige opdroging een plaats zouden krijgen in de gigantische collectie. Bewondering en verwondering streden om de voorrang. Bewondering voor de immense verzameling, die met oneindig veel geduld en toewijding totstand moest zijn gebracht. Verwondering over het feit, dat klaarblijkelijk de maatschappelijke en financiële situatie geen beletsel schenen te zijn om vele binnen- en buitenlandse reizen te ondernemen en dusdoende het hele leven te wijden aan de grote obsessie: vlinders.

Coda

Destijds was de heer Caron – en niet te vergeten zijn vrouw, die al net zo bezeten was van de vlindermanie als haar man – een man op leeftijd. Hij en zij kunnen dus niet meer in het land der levenden zijn. De vraag rijst dus als vanzelfsprekend wat er na het verscheiden van het echtpaar Caron met de enorme verzameling is gebeurd en hoe hun eind is gekomen. Vragen, die wellicht in de kringen van De Vlinderstichting beantwoord kunnen worden. Hoe dan ook: voor mij was deze bijzondere ontmoeting met de heer en mevrouw Caron een indrukwekkende belevenis, die mijn leven als natuurliefhebber markeerde.

Joost van Beek

Groningen

- Vlinder & Libellenwerkgroep Groningen 'Stad en Ommeland'
- Dhr. H. Sangers
- Hemsterhuislaan 75
- 9752 NC HAREN
- groningen.libellen.nl
- Vlinderwerkgroep IVN Grootegast
- Mw. A. Landsaat
- Eiber 8
- 9861 HL GROOTEGAST
- <http://www.ivngrootegast.nl/>
- Vlinderwerkgroep De Marne
- Mw. D. Stoltenborgh
- Leensterweg 31
- 9977 PA KLOOSTERBUREN

Friesland

- Vlinderwerkgroep Friesland
- Dhr. G. Bergsma
- Bosweer 29
- 8426 GS APPELSCHA
- home.wxs.nl/~msinnema/vwg
- Libellenwerkgroep Friesland
- De Hynstebiter
- p/a It Fryske Gea
- Dhr. P. de Boer
- Postbus 3
- 9244 ZN BEETSTERZWAAG
- anax@home.nl

Drenthe

- Vlinderwerkgroep Schoonebeek
- Mw. C. Mazee
- Europaweg 43
- 7761 AA SCHOONEBEEK
- Vlinderwerkgroep Zuidwolde
- Karin Bruins Slot - Boer
- Suuddal 27
- 7921 EH ZUIDWOLDE
- Vlinderwerkgroep Drenthe
- Dhr. M. van de Veen
- Raiffaisenlaan 11
- 9301 GT RODEN
- Libellenwerkgroep Drenthe
- Dhr. G. Abbingh
- Muddegoorn 78
- 9403 NK ASSEN
- drenthe.libellen.nl

Overijssel

- VWG Noordoost Overijssel
- Dhr. E. Pullen
- Rembrandtstraat 82
- 7771 XJ HARDENBERG
- home.hetnet.nl/~m-pullen
- Vlinderwerkgroep IJhorst
- Dhr. F. van der Ende
- Egbert Vosland 12
- 7951 CM STAPHORST

• Libellenwerkgroep Overijssel
Dhr. E. Ruiter
C. Houtmanstraat 10
8023 EA ZWOLLE
• Vlinderwerkgroep Kop van
Overijssel
Dhr. B. van Geel
Scholestraat 45
8331 HS STEENWIJK

Gelderland

• Vlinderwerkgroep Barneveld
Dhr. A. de Graaff
Vliegersvelderlaan 30
3771 XG BARNEVELD
• Vlinderwerkgroep Noordwest-
Veluwe
Dorien Buitenweg
Vosbergerhout 99
3845 EP HARDERWIJK
• Insectenwerkgroep KNNV
Noordoost-Veluwe
Bertus Hilberink
Stationsstraat 28
8171 BX VAASSEN
• Vlinderwerkgroep IVN Nijkerk
Mw. L. Berghuis
Putterbrink 2
3881 LK PUTTEN
• IVN Ede Vlinderwerkgroep
Otterlo
Toos van Ekeris
Feenstraweg 12
6731 CN OTTERLO
• Insectenwerkgroep NVW
Culemborg
Rob van de Haterd
Burgemeester Verweijlaan 44
4191 XH GELDERMALSEN
www.nvwc.nl
• Vlinderwerkgroep KNNV,
Afdeling regio Doetinchem
Dhr. M. Hendriks
Moerbeibloesem 29
7006 MP DOETINCHEM
• Insectenwerkgroep KNNV
Apeldoorn
Dhr. K. Middelkamp
Kervelstraat 14
7322 PT APELDOORN
• Vlinderwerkgroep IVN
Apeldoorn
Dhr. A.B. van Werven
Honte 3
7333 HR APELDOORN

Utrecht

• Vlinderwerkgroep Woerden
Mw. M. de Haan
Van Teylingenweg 148
3471 GH KAMERIK

• Vlinderwerkgroep Utrecht
Dhr. H. Hendriks
J. de Bekastraat 2
3514 VM UTRECHT
home.tiscali.nl/stea.utrecht/vlin-
derwerkgroep
• Vlinderwerkgroep Amersfoort
Mw I. Janssen
St. Willibrordusstraat 9
3812 TH AMERSFOORT

Noord-Holland

• Libellenwerkgroep Gooi en
Vechtstreek
Gerry Kluvers-Kessler
Kleine Drift 122
1221 KC HILVERSUM
• Vlinderwerkgroep Zaanstreek
Mw. H. Rooode-Woudstra
Postbus 223
1500 EE ZAANDAM
• Insectenwerkgroep KNNV Hoorn
Mw. H. van der Groep
Yellowlaan 24
1695 HV BLOKKER
• Vlinderwerkgroep Den Helder
Dhr. K. Kaag
Kofstraat 14
1784 RP DEN HELDER
• Vlinderwerkgroep Noord-
Kennemerland
Mw. E. Swart-Meurs
Bakkersweg 20
1852 EE HEILOO
• Libellenwerkgroep Zuid-
Kennemerland
Dhr. F. Koning
M. Hobbemastraat 37
2102 BJ HEEMSTEDEN
www.knnv.nl/haarlem/libellen-
werkgroep.htm
• Vlinderwerkgroep Zuid-
Kennemerland
Joop Mourik
Paulus Potterlaan 21
2102 CC HEEMSTEDEN
023 - 528 55 02
www.knnv.nl/haarlem/dagvlinder-
werkgroep.htm

Zuid-Holland

• VVG Alphen a/d Rijn
Mw. D. van Berkel
Jaagdpad 12
2394 CN HAZERSWOUDE RIJNDIJK
• VVG & LWG Nieuwkoop-
Noorden
Cocky Schouten
Marijkelaan 63
2421 CS NIEUWKOOP
• Vlinderwerkgroep Waterweg

Noord
Dhr. J. Scheffers
Van der Hoevenstraat 2
2671 EG NAALDWIJK
• Vlinderwerkgroep KNNV Gouda
Dhr. H. Bouter
Begoniastraat 7
2821 TL STOLWIJK
• Vlinder & Libellenwerkgroep De
Krimpenerwaard
Dhr. P.G. Schrijvershof
Corellistraat 14
2901 KB CAPELLE A/D IJSSEL
• Vlinder- & Libellenwerkgroep
Bureau Stadsnatuur Rotterdam
Dhr. M. Backerra
Postbus 23452
3001 KL ROTTERDAM
• Vogel-, vleermuis-en vlinder-
werkgroep Noordrand Rotterdam
Dhr. P. van Dalen
Meidoornhoek 18
3053 BB ROTTERDAM
• Vlinderwerkgroep Voorne-Putten
Mw. J. Ten Thije
Orion 47
3225 GL HELLEVOETSLUIS
www.knnv.nl/voorne/03-werk-
groepen/c-vlinderwg/vlinderWG.
htm
• Vlinderwerkgroep Hoeksche
Waard
Dhr. H. Bunjes
Spuidijk 11
3262 LH OUD-BEIJERLAND
www.hwl.nl
• Insectenwerkgroep Natuur- en
Vogelwacht Alblasserwaard
Dhr. L. van Beest
Nachtegaallaan 15
3362 NK SLIEDRECHT

Zeeland

• Vlinder- en libellenwerkgroep
Zeeland
Dhr. H. Waanders
Donkerstraat 42
4463 VW GOES
www.vlinlibzeeland.nl
• Vlinderwerkgroep West Zeeuws-
Vlaanderen ('t Duumpje)
Mw. A. Almekinders
Olieslagersweg 1
4525 LC RETRANCHEMENT
• Vlinderwerkgroep Zeeuws-
Vlaanderen (Oost)
Dhr. J.A.M. de Bakker
Pastoor Willemsstraat 5
4586 AJ LAMSWAARDE

Noord-Brabant

• Vlinderwerkgroep De Lokker
Mw. P. Veraart
St. Janstraat 100
4714 EJ SPRUNDEL
• Vlinderwerkgroep Dongen
Mw. F. Grootzwagers
p/a Triangellaan 17
5101 AG DONGEN
f-grootzwagers@home.nl
• Vlinderwerkgroep Mark en Leij
Dhr. F.P.M. Vermeer
Ghil 4
5111 ED BAARLE NASSAU
www.markenleij.nl
• VVG IVN Den Bosch
Mevr. T. Cramer
Marie Koenenstraat 12
5242 KP ROSMALEN
• Vlinder- en Libellenwerkgroep
Land van Maas en Waal
Dhr. G. van Doremaele
Edelmanstraat 15
5331 TG KERKDRIEL
• Vlinder & Insectenwerkgroep
IVN Oss
Mw. C. Wijnen
Wijststraat 15
5384 RA HEESCH
• Vlinderwerkgroep IVN
Bakel/Milheeze
Mw. T. van der Elsen
Antoon Coolenstraat 64
5421 RC GEMERT
• Vlinderwerkgroep Brabant Oost
Dhr. G.D. Rakhorst
Fokkershoek 29
5473 VD HEESWIJK
• Vlinderwerkgroep Bergeyk-Eersel
Dhr. W. van Herk
Laaghuizerweg 5
5521 LB EERSEL
• Natuurwerkgroep Liempde
Mw. M. van Zon
Nieuwstraat 63
5298 CK LIEMPDE
natuurwerkgroepliempde@home.nl

Limburg

• Libellenstudiegroep Limburg
Dhr. J.T. Hermans
Hertestraat 21
6067 ER LINNE
• Vlinderstudiegroep Limburg
Dhr. J. Queis
Spaanse Singel 2
6191 GK BEEK
• VVG Top van Limburg
Dhr. G. Beumeler
Prinses Beatrixstraat 24
6591 EX GENNEP

Tentoonstellingen

Onderstaande tentoonstellingen van De Vlinderstichting zijn ondergebracht bij ExpoRent. Informatie over verhuur en beschikbare perioden is te verkrijgen bij ExpoRent, tel. 0481 420164, of exporent@ecomarkt.nl. Of kijk op www.expo-rent.org.

Herstel dagvlinders gaat in op achtergronden van de achteruitgang van de dagvlinders en de mogelijkheden die er zijn voor herstel. Huurprijs: € 250,- per vier weken.

Vlinders in de duinen is een fraai vormgegeven tentoonstelling over het Nederlandse duingebied en de vlinders die daar voorkomen. Huurprijs: € 350,- per vier weken.

Vlinders in het veenweidegebied behandelt vlindersoorten die kenmerkend zijn voor het veenweidegebied. Huurprijs: € 75,- per vier weken.

Tuinieren met planten en dieren stimuleert mensen om hun tuin op een natuurvriendelijke manier in te richten en te onderhouden. Huurprijs: € 125,- per vier weken.

